

"Luennot, joille osallistuin vaikuttivat mielenkiintoisemmilta. Jos jätin osallistumisen väliin, koin että en todennäköisesti opi enempää olemalla läsnä."

- Opiskelija kurssipalautteessaan

Luennot vuorovaikutuskeinona
Peda-Forum 17.8.2016

Mitä korkeammalle [opetuksen] tasolle mennään, sitä vanhakantaisempaa ja opettajakeskeisempää toiminta on... (Lonka 2016)

- ”Yliopisto-opetus pahiten jarruttaa [...] opetuksen kehittämistä..” (Lonka 2016)
- ”..Luennoilla käymättä kalvoista ei juurikaan opi kytkemään asioita käytäntöön, tosin ymmärrettävissä on että jokaista esimerkkiä ei kirjoiteta ylös. Tenttiin lukeminen ja kysymyksiin vastauksien löytyminen paikoitellen hiukan liian hankalaksi tehty. Joihinkin kysymyksiin ei löydy suoria vastauksia jolloin olennaisia tietoja voi jäädä oppimatta.”
- ”Koen, etten opi luennoista tarpeeksi suhteessa luennolla käymiseen kuluvaan aikaan ja vaivaan. ”

Case Liiketoimintatiedon hallinta

- Taustafaktat

- Tietojohtamisen tutkinto-ohjelman pakollinen kandivaiheen toteutus, 110 ilmoittautunutta, 4 op (= n. 106 tuntia)

- Kerätty data

- Nimilista kerättiin jokaisen luennon yhteydessä
- luentoja 11 kpl, suorittajia 79
- luennoilla keskimäärin 18 opiskelijaa

Luentoaktiivisuuden vaikutus arvosanaan

	Harkka	Tentti	Kok.arvosana
>75%	3,67	3,67	3,67
50-75%	3,38	3,31	3,35
25-50%	3,08	1,96	2,52
<25%	3,31	1,69	2,50

- Kaiku-palaute

- ”Saavutin osaamistavoitteet mielestäni vasta harjoitustyötä tehdessäni ja tenttiin valmistautuessani, vaikka luennoilla kävinkin. Mahdollisesti pitäisi käydä luentokalvoja läpi useammin.”
- ”Luentojen keskusteleva tyyli stimuloi oppimista.”
- ”Koen, etten opi luennoista tarpeeksi suhteessa luennolla käymiseen kuluvaan aikaan ja vaivaan.”
- ”Minulla oli päällekkäisiä opintojaksoja, toisella pakollinen kielikurssi ja toisella kurssi, jonka aihepiiristä tiesin vielä vähemmän.”
- ”Olen oppijana sosiaalinen oppija ja siksi halusin osallistua luennolle, kun oli mahdollisuus.”

Case MIS

- Taustafaktat,
 - englanninkielinen pakollinen kandivaiheen toteutus, 192 ilmoittautunutta, 4 op (= n. 106 tuntia)
- Kerätty data
 - Arvosanakorotus toimitetusta tuntikirjanpidosta (luennot, harjoitustyöhön liittyvä tekeminen, lukeminen, muu)

	Op. 1	Op. 2	Op. 3	Op. 4	Op. 5	Op. 6	Op. 7	Op. 8	Op. 9	Op. 10	Op. 11	Op. 12	Op. 13
Kok. työmäärä	45	24	42	26,5	53	74	65	53	56	53	45	69	51,5
Luennoilla	12	6	8	4,5	6	14	14	10	10	14	4	10	14
Arvosana	3	3	3	3	5	5	5	5	5	4	5	4	5

- Kaiku-palautte à voiko onnistua?
 - ”epäkohta oli mielestäni se, että luennoilla pommitettiin kysymyksillä sattumanvaraisesti. Itse en ollut käynyt luennoilla kiireiden vuoksi ja kun sitten tulin jollekin 4. luentokerralle, olin jo aivan kujalla. Kun huomasin pommittelutekniikan, en halunnut enää tulla luennoille, koska en halunnut nolata itseäni.”
 - ”Luennoilla käyntiin vaikutti huomattavasti se, että kysymyksiä "heiteltiin" ympäriinsä. Tämä tukee todellakin sitä, että luennoilla seurataan enemmän, mutta omalta osaltani se loi ilmapiirin, jossa ei voinut olla rauhassa vaan piti olla valmiina vastaamaan. Englanniksi vastaaminen ei ollut minulle ongelma”
 - “..and great way of reaching the students”

Case Mystery Shopper / TTY (1/2)

- ” ...mutta opiskelijan näkökulmasta tärkeimpiä asioita ovat luennoinnin selkeys ja persoonallisuus sekä opettajan asenne.”
- ”Luennon tyyli voisi myös tarjota hengähdystauon ajatuksille / kysymyksille vähän väliä kesken luennon - silloin olisi helpompi viitata ja kysyä kysymyksensä. Tähän luennoitsijan tulisi mielestäni aina rohkaista. Luentorunko, joka sisältää 5 minuutin hengähdystauon, toimii aina.”
- ”.. Sen sijaan kaikki se osaaminen ja fiilis, jota mies edusti, olisi tullut paremmin esille, jos luento olisi ollut vaikka hauskaan muotoon tehty epävirallinen ”kysy asiantuntijalta” - keskustelutilaisuus. Tämä olisi lisännyt luennon tehoa ja tärkeyttä 100%.”

Case Mystery Shopper / TTY (2/2)

- ” ...Myös luentojen huono ajankohta vaikuttaa opiskelijoiden osallistumiseen. ”
- ” ...Myös case-harjoitusten lisääminen luennoilla olisi hyvä asia.”
- ”Todella suuri merkitys on sillä kuinka tärkeänä luennoitsija tuo asian esille. Jos asiaa ei tuo esille tärkeänä vaan esimerkiksi hieman vähättelevästi ja itsestään selvyytenä pitäen, niin oma mielenkiintokin tuppaa olemaan huonompi, vaikka asia olisikin itselle uutta.”

Johtopäätökset oppimisesta

- Oppiminen tapahtuu vuorovaikutuksessa à miten tähän suhtaudutaan?
- Opiskelijat vaikuttavat tietävän itselleen sopivimman oppimistyylin à onko näin?
- Sekundaariset tavoitteet ja metatiedot à työelämän vaatimukset
- Ellei luentoja pidetä, ratkaisuna pienryhmäopetus tai muut erilaiset opetusmenetelmät
- Mikäli luennoissa pitäydytään, ratkaisuna kehittää luentoja vieläkin vuorovaikutteisemmaksi

Pohdintaa

- Mihin suuntaan ollaan /pitäisi olla menossa?
 - à Peruskoulussa oppilaista vuorovaikuttajia, opettajasta valmentaja. Miten yliopisto reagoi?
 - à Aivot eivät ole tietokone, kovalevy (Lonka 2016)
 - à Tieto muuttuu merkitykselliseksi kokemusten kautta
- Pitäisikö opettajan olla kovanahkaisempi ja rohkeampi?
 - à Kasvatuksellinen näkökulma ristiriidassa opiskelijapalautteen kanssa?
 - à Alumnipalaute ensiarvoisen tärkeää. Kuunnellaanko liikaa opiskelijapalautetta?

Nina Helander, Pasi Hellsten & Jussi Myllärniemi
...@tut.fi

Tietojohtamisen tutkimuskeskus NOVI, www.tut.fi/novi

Tiedonhallinnan ja logistiikan laitos

Tampereen teknillinen yliopisto

